

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia
till s.sof@regeringskansliet.se.
Diarienummer S2024/01502

Remissvar Stärkt stöd till anhöriga Ett mer ändamålsenligt stöd till barn och vuxna som är anhöriga (SOU 2024:60)

Region Dalarna har givits möjlighet att lämna synpunkter på remiss.

Region Dalarna tillstyrker remissen i stort för ett mer ändamålsenligt stöd till anhöriga men har viktiga synpunkter som behöver tillföras utredningen:

5.4.1

Barns erfarenheter beskrivs från deras vardagsmiljö. Barn har skolplikt och möter samtlig skolpersonal i sin vardagsmiljö. Barnen lyfter själva att de anser att vuxna i skolan generellt sett behöver bli bättre på att uppmärksamma deras situation och lotsa dem till stöd.

Utredningen behöver tillföras att anmälan enligt anmälningsskyldighet från förskola/skola till socialtjänst i större utsträckning ska tas på allvar och leda till insatser/åtgärder och att eventuell utredning inleds.

Sjukvården möter inte barnet i dess vardagsmiljö, vårdkontakten är den vuxne vårdnadshavaren.

lakttagelser som personalkategorier inom förskola/skola behöver tas i beaktande och på största allvar.

5.4.2

Vid patientmöte med vårdnadshavare med stora svårigheter och "i dåligt skick", och det framkommer att minderåriga barn finns, görs anmälningar enligt anmälningsskyldigheten. Det kan vara en planerad eller en oplanerad kort vårdkontakt. Sjukvården möter då inte barnet och har få uppgifter kring barnets situation i anmälan till socialtjänsten men ser en oro för barnet. Det har regionen mötts av kritik för vilket vi inte instämmer i. **Det är av all vikt att oron för barnet anmäls.**

Sjukvården "avsäger sig inte sitt ansvar vid vårdkontakten, vilket har uttryckts i socialstyrelsens skade- och dödsfallsutredningar, utan är de uppgifter som har framkommit och som kan förmedlas från vårdgivaren

under hälso- och sjukvårdslagen. Det har framkommit en oro kring barnets behov av skydd och omvårdnad vid vårdkontakten.

I Region Dalarna görs ett stort antal anmälningar till socialtjänsten från vuxenvården vid vårdmöten med vårdnadshavaren och som behöver tas på allvar trots få uppgifter i anmälan.

5.10.3, 5.11.7

Att i kartläggning jämföra att personalkategori sjuksköterskor och läkare i hälso- och sjukvård har liknande uppdrag som socionomer inom socialtjänst vid stöd för målgrupp barn som anhöriga är märkligt. **Skillnaderna framgår inte tydligt i utredningen. Det behöver påvisas tydliga skillnader utifrån helheten i socialtjänstlag och hälso- och sjukvårdslag.**

5.11.1

Region Dalarna stödjer förslaget med ny bestämmelse i socialtjänstlagen att socialnämnden ansvarar för att ett barn som är anhörig, får det stöd och den hjälp som barnet behöver.

Generellt behöver utredningen förtydliga att regionerna under hälso- och sjukvårdslagen har ett annat uppdrag i jämförelse med socialtjänstlagen och till lika socialtjänstens uppdrag.

Regionerna är skyldiga att bedriva en effektiv sjukvård och uppdrag ska kunna mötas "sömlöst" men inte att de ska göras "lika uppdrag" kring när barns anhöriga lider av sjukdom, utsätts för våld/bevittnar våld, missbruksproblematik eller avlider.

5.11.2

Utredaren beskriver att när vårdgivaren uppmärksammar att barnet är, eller misstänks vara, utsatt för våld eller att barnet är närstående till någon som är utsatt för våld, och att det behöver leda till vidare åtgärder som kan leda till en orosanmälan till socialtjänsten. Vårdgivaren är skyldig att anmäla vilket behöver framgå i utredningen (sidan 132).

Region Dalarna ifrågasätter att lagstiftaren blandar svårigheter som sjukdom/skada eller förälders dödsfall med brottslighet (våld) mot barn. Det är inte brottslighet att ha en förälder som lider av sjukdom eller avlider.

Utredningen behöver förtydliga att anmälan till socialtjänst sker även vid misstanke vid försummelse eller andra svårigheter barnet utsätts för när oro ses vid vårdkontakt med vårdnadshavare.

7.5.2

Region Dalarna stödjer utredningens bedömning att ersättning avsätts till följd av ändring i hälso- och sjukvårdslagen om syskon som anhöriga.

7.12.2

Förslaget med ny bestämmelse i socialtjänstlagen att socialnämnden ansvarar för att ett barn som är anhörig får stöd och hjälp **kan bidra till att minska risken för att barn utsätts för brott, till exempel att de blir utsatta för våld av sina föräldrar**. Genom att föräldrar som har olika typer av svårigheter erbjuds stöd och att deras barn uppmärksammas i ökad utsträckning.

Idag gör regionen ett stort antal anmälningar enligt anmälningsskyldigheten och där upplevelsen efter anmälan är att inte någon insats/åtgärd inleddes för stöd till barnet och dess familj.